

UD avviser torturrapport-kritikk

Hensynet til kildene var årsak til at norske myndigheter hemmeligholdt rapporten om tortur i Libanon.

KÅRE M. HANSEN

- Vi kunne ikke offentliggjøre rapporten fordi det ville ha satt menneskeliv i fare. Det var nødvendig med kildebeskyttelse. Men rapportens innhold har vært gjenstand for offentlig norsk kritikk mot både den libanesiske SLA-militsen og israelske myndigheter, sier statssekretær Jan Egeland i Utenriksdepartementet.

Som Aftenposten meldte i går, har en norsk FN-offiser avslørt systematisk tortur i det beryktede El Khiam-fengselet i Libanon. Ifølge hans rapport blir fangene mishandlet med elektriske sjokk, glødende sigaretter og slag. Nylig døde tre av anstaltens innsatte. Fengselet ligger like ved den norske FN-bataljonens operasjonsområde.

Mannen bak rapporten, oberst og militærlege Vidar Lehmann (57), er selv skuffet over at det rystende dokumentet tilsynelatende har støvet ned i Utenriksdepartementet. Men norske myndigheter har flere ganger drøftet situasjonen i El Khiam-fengselet med den israelske regjeringen, som er ansvarlig for det som skjer bak murene.

Skuffet

Statssekretær Jan Egeland i Utenriksdepartementet sier at norske myndigheter ikke har drevet aktivt hemmelighold av Lehmanns rapport. Selv kjente han ikke til at den har vært stemplet «konfidensiell». Han mener likevel at det ikke ville vært tilrådelig å gå offentlig ut med hele rapporten, som også røper navnene på flere av torturistene i Khiam-fengselet.

I fare

- En fullstendig offentliggjørelse av rapporten kunne

RAPPORTEN: Slik ble saken presentert i morgenutgaven i går.

ha fått alvorlige konsekvenser for fangene og deres pårørende. Det har vært mennesker i en meget vanskelig situasjon, og det var viktig å beskytte dem, sier Egeland.

Han bekrefter at norske myndigheter i det stille har bidratt til at flere tidligere El Khiam-fanger har fått opphold i Norge. Dette arbeidet har også oberst Lehmann vært involvert i.

- Jeg har snakket med Lehmann flere ganger, og vet at han på medmennes-

kelig grunnlag har engasjert seg sterkt i fangenes lidelser. Norske myndigheter har støttet hans arbeid ved å til stadighet minne Israel om El Khiam-fengselet. Det er ingen tvil om at israelerne er indirekte ansvarlig for fengselet. Vi vil fortsette å ta opp saken med dem, sier statssekretær Jan Egeland.

Gisler

Amnesty International er glad for at det fokuseres på

El Khiam-fengselet i Libanon. Organisasjonen har lenge hatt tilgang til Lehmanns rapport. Informasjonsmedarbeider John Peder Egenes opplyser at forholdene i fengselet er like dårlig i dag som da den norske FN-offiseren gjorde sine undersøkelser.

I en uttalelse som Amnesty International i februar i år sendte FNs menneskerettighetskommisjon, heter det at det for tiden er 250 fanger i anstalten. I det siste er tre-fire av disse døde, sannsynligvis etter mishandling. En av disse var Haitham Dabaja (28) som hadde sittet innesperret i ti år uten lov og dom.

- Torturen er gjennomført. Fangene har heller ingen juridisk status. De er ikke tiltalt for noe, og er således gisler. Ved flere anledninger er El Khiam-fanger løslatt i bytte med israelske soldater, sier John Peder Egenes i Amnesty International.